

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ

Врз основа на член 20 став 14 од Законот за превоз на опасни материи во патниот и железничкиот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ бр.92/07, 147/08, 161/09, 17/11, 54/11, 13/13, 163/13, 38/14, 166/14, 116/15, 193/15, 31/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.288/21 и 170/24), министерот за транспорт во согласност со министерот за внатрешни работи и министерот за здравство, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА ДОЛЖНОСТИТЕ И ОДГОВОРНОСТИТЕ НА ВОЗАЧИТЕ ЗА ПРЕВОЗ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ, СТРУЧНОТО ОСПОСОБУВАЊЕ НА ВОЗАЧИТЕ ЗА ПРЕВОЗ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ, ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ ШТО ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНАТ ПРАВНИТЕ ЛИЦА КОИ ВРШАТ СТРУЧНО ОСПОСОБУВАЊЕ, НАЧИНОТ НА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА СТРУЧНИОТ ИСПИТ, ПРОГРАМАТА ЗА ОБУКА, БРОЈОТ, СОСТАВОТ И НАЧИНОТ НА РАБОТА НА ИСПИТНАТА КОМИСИЈА, НАЧИН НА ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈАТА, СОДРЖИНАТА И ФОРМАТА НА ОБРАСЦИТЕ НА СЕРТИФИКАТОТ И УВЕРЕНИЕТО ЗА СТРУЧНО ОСПОСОБУВАЊЕ НА ВОЗАЧИТЕ НА МОТОРНИ ВОЗИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат должностите и одговорностите на возачите за превоз на опасни материи, стручното оспособување на возачите за превоз на опасни материи, поблиските услови што треба да ги исполнат правните лица кои вршат стручно оспособување, начинот на спроведувањето на стручниот испит, програмата за обука, бројот, составот и начинот на работа на испитната комисија, начин на водење на евиденцијата, содржината и формата на обрасците на сертификатот и уверението за стручно оспособување на возачите на моторни возила за превоз на опасни материи.

Член 2

Возачите на моторните возила со кои се превезуваат опасни материи треба да:

1. присуствуваат при натовар на опасните материи;
2. не примаат за превоз опасни материи во амбалажа која е пропустлива, оштетена или не е прописно затворена;
3. не превезуваат во возилото други лица освен совозачот и придружникот;
4. не ја отвараат амбалажата во која се наоѓаат опасните материи;
5. ги почитуваат општите и дополнителните барања за соодветната класа на опасни материи, согласно Прилог Б точка 8 од Европската спогодба за меѓународниот патен превоз на опасни матери (во натамошниот текст: ADR) за натовар и истовар на опасни материи и паркирање и надзор на возилото;
6. го означат возилото со таблички и налепници или по завршувањето на превозот да ги отстранат ознаките, согласно Прилог А точка 5.3. од ADR. во зависност од опасната материја која ја превезуваат;
7. имаат писмени инструкции кои содржат информации за постапките кои треба да се превземат во случај на незгода или несреќа, во зависност од опасната материја која ја превезуваат, согласно Прилог А точка 5.4.3 од ADR;
8. не вршат превоз на опасни материи доколку возилото не е снабдено со апарати за гаснење на пожар, и друга опрема согласно Прилог Б точка 8.1.4 и 8.1.5 од ADR.

Член 3

Возачите на моторните возила со кои се превезуваат опасни материи треба да бидат стручно оспособени за видот на опасноста и последиците што може да ги предизвика опасната материја што се превезува за мерките кои треба да ги превземат за намалување на можности за инциденти, а во случај на незгоди или несреќи да можат да превземат мерки за осигурување на сопствената безбедност, животот и здравјето на луѓето, животната средина и природата или материјалните добра, односно безбедноста на сообраќајот.

Член 4

Во зависност од видот на опасните материи кои се превезуваат и моторното возило со кое се врши превозот, стручното оспособување на возачите за превоз на опасни материи се врши според основна програма која е дадена во Прилог 1 и е составен дел на овој правилник.

По завршување на стручното оспособување според основната програма од ставот 1 на овој член, возачите можат да се оспособуваат според специјалистичка програма.

Стручното оспособување на возачите за превоз со цистерни, на опасни материи од класа 1 и на опасни материи од класа 7, се врши според специјалистичка програма која е дадена во Прилог 2 и е составен дел на овој правилник.

Стручното оспособување на возачите за превоз на опасни материи освен теоретска настава треба да вклучи и практични вежби.

Времетраењето на обуката на практичните вежби се одредува согласно бројот на кандидатите кои се обучуваат.

За повторна проверка на знаењето возачите за превоз на опасни материи посетуваат курс кој вклучува обука за освежување на знаењето и обука за нови технички и правни одредби согласно ADR.

Член 5

Програмите за обука за полагање на испит за стручно оспособување на возачите на моторни возила при превоз на опасни материи од членот 4 на овој правилник, се реализираат најмалку со следниот број на часови:

- 1) За основна програма -18 часа,
- 2) За специјалистичка програма:
 - за превоз со цистерни -12 часа,
 - за превоз на опасни материи од класа 1 - 8 часа и
 - за превоз на опасни материи од класа 7 - 8 часа.

Еден час од обуката од ставот 1 на овој член, трае 45 минути.

Во зависност од програмата за обука, времетраењето на курсот за повторна проверка на знаењето изнесува најмалку половина од бројот на часови предвидени за обуката од ставот 1 на овој член.

Член 6

Пријавувањето за полагање на испит за стручна оспособеност на возачите на моторните возила за превоз на опасни материи (во натамошниот текст: испит), се врши со поднесување на пријава до Министерството за транспорт најдоцна два дена пред денот на одржување на испитот.

Пријавата од ставот 1 на овој член, ги содржи следните податоци: име и презиме на кандидатот, датум и место на раѓање, адреса на живеалиште или престојувалиште, број на лична карта и матичен број, вид и степен на стручна подготовка, програмата за која се

пријавува за испит (основна програма, специјалистичка програма за превоз со цистерни, специјалистичка програма за превоз на опасни материи од класа 1, специјалистичка програма за превоз на опасни материи од класа 7), копија од возачка дозвола и доколку е вработен треба да наведе назив и адреса на субјектот кај кој е вработен.

Доколку кандидатот се пријавува за испит по завршен курс за повторна проверка на знаењето во пријавата се наведува бројот на Сертификатот за стручна оспособеност на возачите на моторни возила за превоз на опасни материи кои што го поседува.

Кон пријавата се приложува и потврда за завршена обука спроведена од правното лице од член 18 став 1 од овој правилник.

Член 7

Испитот се одржува најмалку еднаш месечно.

Датата за одржување на испитот се објавува на огласната табла и веб страната на Министерството за транспорт и врски.

Испитот нема да се одржи во определениот термин доколку не се пријавиле најмалку 3 кандидати туку ќе се одржи во наредниот термин определен за одржување на испитот.

Член 8

Испитот се спроведува пред комисија формирана од страна на министерот за транспорт.

Комисијата од ставот 1 на овој член се состои од претседател и четири члена.

Член 9

Пред почетокот на полагањето на испитот Комисијата го проверува и утврдува идентитетот на кандидатите и проверува дали во пријавата се наведени сите податоци од членот 6 став 2 од овој правилник.

Ако се утврди дека некој од кандидатите не исполнува некој од условите од ставот 1 на овој член истиот не може да го полага испитот.

Член 10

Испитот според основна програма во која се вклучени и практичните вежби се состои од писмен или комбинирано писмен и усмен дел.

Кандидатот одговара на 50 прашања со пет алтернативни одговори.

Член 11

Комисијата го оценува кандидатот со описна оценка “положил“ доколку постигнал 80% од вкупниот број предвидени поени или „не положил“ доколку постигнал помалку од 70% од вкупниот број предвидени поени.

Кандидатот кој постигнал од 70% до 80% од вкупниот број предвидени поени се упатува на усмен испит пред Комисијата. Доколку кандидатот на усниот испит точно одговори на прашањата се смета дека го положил испитот.

Член 12

На кандидатот ќе му се одобри да полага испит за една или повеќе специјалистички програми, само доколку го положил испитот од основната програма.

Испитот за секоја пооделна специјалистичка програма се состои од писмен дел.

Кандидатот одговара писмено на 30 прашања со пет алтернативни одговори во рок од 45 минути.

Член 13

Испитот по завршен курс за повторна проверка на знаењето се состои од писмен дел. Кандидатот за програмата за која се пријавил одговара на 30 прашања со пет алтернативни одговори во рок од 45 минути.

Член 14

Кандидатот од членовите 12 и 13 на овој правилник Комисијата го оценува со описна оценка „положил“ ако постигнал најмалку 80% од вкупниот број предвидени поени или „не положил“ доколку постигнал помалку од 70 % од вкупниот број предвидени поени.

Кандидатот кој постигнал од 70% до 80% од вкупниот број предвидени поени се упатува на усмен испит пред Комисијата. Доколку кандидатот на усниот испит точно одговори на прашањата се смета дека го положил испитот.

Член 15

За текот на полагањето на испитот се води записник.

Записникот од ставот 1 на овој член содржи: состав на испитната комисија, име и презиме на кандидатот, датум и место на раѓање, адреса на живеалиште или престојувалиште, датум на полагање на испитот, број на тестот, прашања на кои кандидатот одговарал, број на освоени позитивни поени и констатација на успехот што го покажал на испитот со оценка “положил“ или “не положил“.

Записникот го потпишуваат претседателот и сите членови на комисијата.

Член 16

На барање на кандидатот комисијата ќе му дозволи увид на тестот во рок од 24 часа од соопштувањето на резултатот.

Член 17

На кандидатот кој го положил испитот му се издава уверение за положен испит за стручна оспособеност на возачите на моторните возила за превоз на опасни материи соодветно за опасните материи и видот на возилото.

Член 18

Евиденција за сите стручно оспособени возачи на моторни возила за превоз на опасни материи која се води во Министерството за транспорт ги содржи следните податоци: име и презиме, датум и место на раѓање, адреса на живеалиште или престојувалиште, број на лична карта и матичен број, вид и степен на стручна подготовка, датум на обука, датум на положен испит, програма за која е оспособен возачот, број и рок на важење на сертификатот за стручно оспособување и назив и адреса на субјектот кај кој е вработен возачот.

Евиденцијата од ставот 1 на овој член, се води во електронска форма.

Член 19

За добивање на овластување за вршење на стручно оспособување на возачите за превоз на опасни материи и одржување на курсот за повторна проверка на знаењето, правните лица треба да располагаат со:

1. минимум 30м² простор опремен за одржување на обука;
2. работно место (катедра, маса) за обучувачи;
3. работно место (маса) за секој кандидат што се обучува;
4. аудиовизуелна опрема за следење на процесот на обука; и
5. учебни помагала за спроведување на практична настава.

Член 20

Уверението за положен испит за стручна оспособеност на возачите на моторни возила за превоз на опасни материи се издава на Образец број 1 со формат А4 во бела боја.

Формата и содржината на Образецот од ставот 1 на овој член се дадени во Прилог 3, кој е составен дел на овој правилник.

Член 21

Возачот на кого му е издадено уверението за положен испит за стручна оспособеност на возачите на моторните возила за превоз на опасни материи поднесува барање за издавање на сертификат за стручна оспособеност на возачите на моторните возила за превоз на опасни материи соодветен за опасните материи и видот на возилото.

Кон барањето од ставот 1 на овој член, се приложува уверението за положен испит за стручна оспособеност на возачите на моторните возила за превоз на опасни материи и доказ за платена административна такса.

Врз основа на барањето од ставот 1 на овој член, на возачот му се издава сертификатот за стручна оспособеност на возачите на моторни возила за превоз на опасни материи.

Член 22

Сертификатот за стручна оспособеност на возачите на моторни возила за превоз на опасни материи се издава на Образец и е направен од пластика со бела основа, а текстот е со црни букви.

Димензиите на сертификатот се 85,60X53,98мм и сертификатот има заштита со вклучени дополнителни безбедносни карактеристики.

Формата и содржината на Образецот од ставот 1 на овој член се дадени во Прилог 4, кој е составен дел на овој правилник.

Член 23

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за должностите, одговорностите и стручното оспособување на возачите за превоз на опасни материи, поблиските услови за правните лица кои вршат стручно оспособување и содржината и формата на образецот на сертификатот и уверението за стручно оспособување на возачите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 10/08, 19/13 и 40/15).

Член 24

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 10-2631/1
9 април 2025 година
Скопје

Министер
за транспорт
Александар Николоски, с.р.

Бр. 08-42882/1
14 април 2025 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи
Панче Тошкоски, с.р.

Бр. 17-4603/1
14 април 2025 година
Скопје

Министер
за здравство,
Арбен Гаравари, с.р.

Основна програма

за обука за стручна оспособеност на возачите на моторните возила за превоз на опасни материи

а) Теми:

1. општи прописи за превоз на опасни материи;
2. основни видови на опасности кои може да ги предизвикаат опасните материи;
3. мерки за заштита на околината при превоз на определени видови на опасни материи;
4. превентивни и безбедносни мерки при превозот на определени видови на опасни материи;
5. постапки во случај на незгода или несреќа (прва помош, употреба на заштитни средства, обезбедување на местото на сообраќајната незгода, мерки што се превземаат во случај на незгодата и во текот на отстранувањето на нејзините последици);
6. ознаки и означување за опасност:
 - ознаки на налепниците за опасност;
 - поставување и отстранување на налепниците за опасност;
 - поставување на таблички и означување со налепници;
7. должности и одговорности на возачот при превоз на опасни материи;
8. однесување и начин на работа на моторни и приклучни возила натоварени со опасни материи (особено со опасни материи во течна состојба);
9. забрани и прописи кои се однесуваат за мешано товарење;
10. мерки на претпазливост за време на натоварот или истоварот на опасните материи;
11. општи информации кои се однесуваат на граѓанско - правна одговорност;
12. информации за превоз на опасни материи при комбиниран транспорт;
13. ракување и складирање на опасни материи:
 - утовар и истовар - степен на исполнетост;
 - складирање и одделување;
14. сообраќајните ограничувања во тунели, упатства за превентивни и безбедносни мерки при превоз во тунели и безбедносни постапки во случај на незгода или несреќа при превоз во тунели;
15. значењето на безбедноста;

**Специјалистичка програма
за обука за стручна оспособеност на возачите на моторните возила за превоз на опасни материји**

а) Специјалистичка програма за превоз со цистерни

Теми:

1. однесување на превозното средство при превоз и однесување на опасната материја при промена на брзина на движење на возилото, кочење, радиус на кривина и др;
2. специфичните барања за превозните средства;
3. општи теоретски познавања за методите на полнење и празнење на цистерните со опасни материји;
4. специфични дополнителни барања за превозните средства (уверение за испитано возило сертификат за исправност за возилото, ознаки и налепници за опасност и др.)

б) Специјалистичка програма за превоз на опасни материји од класа 1

Теми:

1. специфичните опасности поврзани со експлозивни и пиротехнички супстанции или производи;
2. специфичните барања кои се однесуваат за мешано товарење на опасни материји од класа 1.

в) Специјалистичка програма за превоз на опасни материји од класа 7

Теми:

1. специфични опасности поврзани со јонизирачка радиација;
2. специфични барања кои се однесуваат за амбалажата, ракувањето, мешано товарење и складирање на радиоактивен материјал;
3. посебни мерки кои треба да се превземат во случај на инциденти во кои се вклучени радиоактивни материји.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ

УВЕРЕНИЕ
ЗА СТРУЧНА ОСПОСОБЕНОСТ НА ВОЗАЧИТЕ НА МОТОРНИ ВОЗИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА ОПАСНИ
МАТЕРИИ

Број: -----

Име и презиме -----

Датум и место на раѓање -----

Датум на положен испит -----

Положена програма -----

Оспособен за опасни материи од класа или UN број :

друго освен во цистерни -----

во цистерни -----

Рок на важење на уверението -----

Датум на положен испит за повторна проверка на знаењето -----

Положена програма -----

Оспособен за опасни материи од класа или UN број :

друго освен во цистерни -----

во цистерни -----

Продолжено уверение до -----

Претседател на комисија

име и презиме

потпис

(МП)

